

ตำบลจันทน์ทีก (TSI)

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ศักยภาพตำบล

ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง (ก่อน)

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน (หลัง)

ข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป ตำบลจันทน์ทีก

ข้อมูลพื้นฐานตำบล

ตำบลจันทน์ทีกแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 22 หมู่บ้าน พื้นที่ทั้งหมด 1,035,700 ไร่ หรือ 165.712 ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,851 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 10,504 คน แยกเป็นชายจำนวน 5,124 คน เป็นหญิง 5,380 คน ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับภูเขา ลักษณะของดินเป็นดินเหนียวมีความสมบูรณ์ปานกลาง มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ 13 แห่ง

อาชีพหลัก อาชีพรับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม (ทำไร่) พืชเศรษฐกิจ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง อาชีพเสริม ไม่มี

สถานที่สำคัญตำบลจันทน์ทีก

โรงเรียน	วัด	ตลาด	โรงพยาบาล	สถานที่ท่องเที่ยว
จำนวน 8 แห่ง	จำนวน 14 แห่ง	จำนวน 2 แห่ง	จำนวน 2 แห่ง	โต๊ทก์ วัดท่าซำมืด, ลานทางเดิน UFO, วัดทุ่งสวนสน ฯลฯ

ประเด็นปัญหา : ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และทำเกษตรกรรม ซึ่งเกษตรกรรมถือเป็นรายได้หลักของชุมชน โดยกลุ่มรับจ้างทั่วไปนั้นส่วนใหญ่ก็มารับจ้างทำการเกษตร นอกจากนี้พบว่าภูมิประเทศตำบลจันทน์ทีกเป็นที่ราบสูงสลับภูเขาทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทำให้ต้องเผชิญปัญหาการปรับปรุงดินอย่างมากทุกปี และหากไม่เตรียมดินก่อนการเพาะปลูกอาจได้ผลผลิตน้อย ประกอบกับไม่มีอาชีพเสริม ดังนั้นครัวเรือนมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากมูลสัตว์และมูลพืชและแมลงไว้ใช้เองรวมถึงการตรวจวัดคุณภาพดินเพื่อปรับปรุงดินก่อนการเพาะปลูกเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น รวมถึงการพัฒนาอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน และพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้คิดเป็นชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

TPMAP จากรูปดาวแสดงความต้องการพื้นฐาน 5 มิติในตำบลจันทน์ทีก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏว่าประชากรในตำบลจันทน์ทีกยังมีขาดด้านรายได้

การพัฒนาพื้นที่

กิจวัตรพื้นที่ - ลดต้นทุนการเกษตร และสร้างอาชีพเสริม - ยกระดับกระบวนการเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก - ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางทางการตลาด - ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน	กิจกรรมที่ดำเนินการ - ผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์เพื่อนำวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า และผลิตจุลินทรีย์ควบคุมโรคพืชและแมลงเพื่อลดการใช้สารเคมี - เก็บ ตรวจวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำการเกษตร - สร้างช่องทางทางการตลาดและการสื่อสารการตลาดให้กับชุมชนตำบลจันทน์ทีก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา - สร้างเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้

กลไกในการทำงาน

ใช้รูปแบบการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาประกอบด้วยกระบวนการกลุ่ม คือ บูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

- กระบวนการกลุ่ม มทร.อีสาน + U2T + อบต.จันทน์ทีก + ชุมชน
 - วอทแบบกิจกรรมการพัฒนา มทร.อีสาน + U2T + อบต.จันทน์ทีก + ชุมชน + ภาคีเครือข่าย
 - อบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี มทร.อีสาน + U2T + อบต.จันทน์ทีก + ชุมชน + ภาคีเครือข่าย
 - ถอดบทเรียนและประเมินผล เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานในปีถัดไป คณะทำงาน U2T ต.จันทน์ทีก + อบต.จันทน์ทีก + ชุมชน + ภาคีเครือข่าย
- ภาคีเครือข่าย : องค์การบริหารส่วนตำบลจันทน์ทีก, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดนครราชสีมา, ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อสม.

ผลลัพธ์

- เกิดการจ้างงานนักศึกษา นักศึกษาใหม่ และประชาชนในพื้นที่ให้มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้
- ผู้รับจ้างได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ด้านการเงิน ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการเรียน การทำงาน ตลอดจนการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว
- การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
 - การสร้างและพัฒนาศูนย์อาชีพ : เกิดผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์จากที่ที่บรรจุภัณฑ์พร้อมจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ในชุมชน
 - การนำความรู้ไปยกระดับวิธีการทำการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนทางการเกษตร : มีการตรวจประเมิน และปรับปรุงคุณภาพดินก่อนการเพาะปลูก รวมถึงใช้จุลินทรีย์ช่วยการเจริญเติบโตของดินควบคุมโรคพืชแทนสารเคมีควบคุมโรคพืช การใช้ชีวเวอร์มิเรียและแมลงตัวเล็กแทนยาฆ่าแมลง
 - การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม : ผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร การใช้จุลินทรีย์ เช่น การใช้ชีวเวอร์มิเรียควบคุมโรคพืชแทนสารเคมีควบคุมโรคพืช การใช้ชีวเวอร์มิเรียและแมลงตัวเล็กแทนยาฆ่าแมลง
 - การพัฒนาการท่องเที่ยว : เกิดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- เกิดการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big Data) คือ ข้อมูลผู้ขายกลับบ้านเนื่องจากสถานการณ์โควิด แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร เกษตรกร พืช สัตว์ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น และข้อมูลแหล่งน้ำในชุมชน เพื่อใช้พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- รายได้ครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างชุมชนเพิ่มขึ้น
 - ร้อยละ 2.37
 - 900 บาท/ปี
 - 900 บาท/ครัวเรือน
- ลดต้นทุนการเพาะปลูกร้อยละ 5

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเกิดจากการสร้างอาชีพเสริม
- ภาคประชาชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง
- เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ภาพการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ:

- หาพันธมิตรเครือข่ายเพิ่ม
- พัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์ในชุมชน
- พัฒนาช่องทางทางการจัดจำหน่ายสินค้า

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์ ดร.ปรีศทิพย์ มาตฤา
เบอร์ติดต่อ : 087-2626366
หน่วยงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน